

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. д-р Снежина Георгиева Василева, дм
Катедра „Дерматология и венерология“
Медицински факултет, Медицински Университет София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „доктор“

На д-р Десислава Цветанова Димитрова

на тема „СЪВРЕМЕННИ КЛИНИКО-ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ И МЕДИКО-
СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С АКНЕ ВУЛГАРИС“

Научен ръководител: Доц. д-р Ивелина Йорданова, дм.
Научен консултант: Доц. д-р Катя Тодорова, дм.

По процедура за публична защита на гореупоменатия дисертационен труд съм назначена за член на Научното жури (Заповед №940/19.05.2020 г. на Ректора на МУ – Плевен), на чието първо заседание съм избрана за рецензент. Предоставената ми документация отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Плевен.

Декларирам, че нямам общи научни трудове с дисертанта д-р Десислава Цветанова Димитрова.

Структура и характеристика на дисертационния труд

Предоставеният ми дисертационният труд съдържа 168 печатни страници, от които: Съкращения – 5 стр. Въведение – 1 стр, Литературен обзор – 45 стр., Цел и задачи на проучването – 2 стр., Материал и методи – 11 стр., Резултати от собствени проучвания – 53 стр., Обсъждане на резултатите – 20 стр., Изводи и приноси – 2 стр., Книгопис – 18 стр. с 236 заглавия от които 8 на кирилица и 228 на латиница, Приложения – 11 стр., Научна продукция по темата на дисертацията – 1 стр.

Методика на изследването

В дисертационния труд са включени проспективно 146 подрастващи и пълнолетни пациенти с различна, според GAGS (Global Acne Grading System) степен на тежест на Acne vulgaris, за периода Март 2016г. - Юни 2019 г. Критериите за включване и изключване на пациентите в проучването са правилно подбрани. Клиничните, лабораторни и статистически методи отговарят изцяло на изискванията за такъв труд. За обработката на данните е използвана програмата STATGRAPHICS plus Ver.19 и EXCEL for Windows. Включени са следните видове анализи: корелационен, вариационен и дисперсионен. Като ниво на значимост, при което се отхвърля нулевата

хипотеза е избрано $P < 0.05$. Резултатите получени за групата от пациентки с *Acne vulgaris*, изследвани относно полови хормони, хормони на щитовидна жлеза и антитела срещу нея, са сравнени с тези на контролна група от 36 здрави пациенти от женски пол в същата възрастова група от 14 г. до 40 г.

Влиянието на *Acne vulgaris* върху качеството на живот на пациентите през последния един месец е определено чрез специфичния въпросник Cardiff Acne Disability Index (CADI). За целите на дисертационния труд той е валидиран на български език със съдействието на Prof. Andrew Finlay, Cardiff University Medical School UK. Одобрената Българска версия на CADI е публикувана на официалния сайт на Cardiff University Medical School UK.

Актуалност на дисертационната тема

До сега у нас не са провеждани проучвания върху оценката на *Acne vulgaris*, като клиничен скринингов маркер за хиперандрогенемия, инсулинова резистентност, автоимунни заболявания на щитовидната жлеза и синдром на поликистозните яйчници при пациенти в репродуктивна възраст. Също така, не е определяно влиянието на дерматозата върху качеството на живот на пациентите, чрез приложение на специфичен въпросник. В периодичната литература в България липсват данни от проучвания върху начина на хранене и наследствеността при пациенти с *Acne vulgaris*. Това дава основание на докторанта да проведе настоящото обширно и задълбочено проучване. Темата е съвременна и отговаря на актуалните научни търсения, свързани с кожни стигми на вътрешни заболявания.

Клинико-епидемиологичният анализ на тежестта на *Acne vulgaris* спрямо ендокринологичните рискови фактори сред засегнатите пациенти в репродуктивна възраст е пилотен за нашата страна. Подобни проучвания не са много и в световен мащаб. С оригинален характер са данните, получени относно по-честото установяване на автоимунни тиреоидити при пациенти с акне, спрямо лицата включени в контролната група. Интересни са и данните относно хиперандрогенемия и хиперпролактинемия и връзките им със степента на изява на *Acne vulgaris*. За първи път в нашата страна е приложен и специфичен въпросник за качество на живот при пациенти с *Acne vulgaris*. Принос на докторантката е работата по легализацията му и официалният превод на български език. Получените резултати се публикуват за пръв път в България. Изводите и приносите логично представят резултатите от осъществените проучвания.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

В дисертационния си труд д-р Цветанова представя общо 8 извода, които следват логично резултатите от собствените проучвания и техния анализ. Докторантката е посочила 8 приноса, от които 3 с оригинален и 3 с научно-практически и потвърдителен характер. За особено ценни считам установяването на корелационни

зависимости между данните за Синдром на поликистозните яйчници и Автоимунни тиреоидити при пациенти с Acne vulgaris.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Според изискванията са представени достатъчен брой публикации във връзка с темата на дисертацията – общо 5, от които 4 в България и 1 в чужбина. Има 2 участия в престижни международни научни форуми. Докторантката е първи автор в 6 от трудовете.

Критични бележки:

Според отправените от мен критични бележки са направени следните промени: Част от изводите са обединени, като броят им е редуциран от 12 на 8.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, дисертационният труд на д-р Десислава Цветанова Димитрова, „СЪВРЕМЕННИ КЛИНИКО-ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ И МЕДИКО-СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С АКНЕ ВУЛГАРИС” е оригинално замислен. Правилно е дефинирана целта и са разработени задачите. Подходящо са подбрани обследваните групи пациенти, както и приложените методи - клинични, лабораторни и статистически. Резултатите от собствени проучвания са представени по един добре илюстриран начин и са задълбочено анализирани от докторантката, водейки до логични и правилно формулирани изводи и приноси. За България това е първият дисертационен труд, посветен на проблема Acne vulgaris, като маркер за хормонални и автоимунни нарушения, сред пациентки в репродуктивна възраст. В настоящата работа са събрани съвременни проучвания върху една актуалната тема. Този труд в много отношения е новаторски за дерматологичната практика.

Това ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да дадат своя положителен вот и да присъдят на д-р Десислава Цветанова Димитрова образователната и научна степен "доктор".

10 Юли 2020 г., гр. София.

Изготвил становището:

Проф. д-р Снежина Георгиева Василева, дм.